

El lobby als legisladors: l'auditoria de la UE revela els punts cecs en transparència

L'activitat dels grups de pressió sobre els legisladors de la UE continua escapant-se dels mecanismes de control, segons un informe del Tribunal de Comptes Europeu. El registre de transparència de la UE, que ofereix informació sobre els grups de pressió amb activitat a la Comissió, el Parlament i el Consell, té característiques positives i informa el ciutadà sobre la possible influència d'aquests grups. No obstant això, presenta una sèrie d'insuficiències i llacunes informatives que resten transparència a l'activitat d'aquests grups a les tres institucions més grans de la UE. A més, els grups de pressió poden evitar que es registrin una sèrie d'interaccions a través de les quals encara poden influir els legisladors de la UE.

L'activitat dels lobbies o grups de pressió és una eina democràtica que permet a organitzacions i persones contribuir a les polítiques i al procés decisor. Això no obstant, sense mecanismes de transparència, aquests grups poden donar lloc a influència indeguda, competència deslleial i fins i tot corrupció. Les institucions apliquen els seus propis marcs ètics per dissuadir el personal de seguir un comportament poc ètic. La Comissió, el Parlament i el Consell també van adoptar el registre de transparència, un punt d'entrada centralitzat per als grups de pressió que vulguin influir en el desenvolupament de les polítiques i les decisions de la UE. El 2021, aquestes institucions van acordar el principi de condicionalitat, pel qual el registre és una condició prèvia necessària perquè els grups de pressió puguin dur a terme determinades activitats.

"El registre de transparència de la UE s'ha de reforçar perquè no quedi en paper mullat", afirma Jorg Kristijan Petrovi, membre del Tribunal de Comptes Europeu que dirigeix l'auditoria. «Ofereix informació útil sobre l'activitat dels grups de pressió, però no és la panacea. Diverses interaccions dels grups de pressió amb els legisladors de la UE poden quedar ocultes a l'ull públic, cosa que redueix la transparència i mina la confiança de la ciutadania».

L'acord interinstitucional del 2021 concorda àmpliament amb els principis internacionals de transparència i integritat que s'apliquen a les activitats dels grups de pressió. No obstant això, no estableix requisits mínims d'execució, sinó que deixa marge perquè les institucions ho apliquin de manera diferent, per exemple, pel que fa a les activitats dels grups de pressió que requereixen inscripció al registre, o les vies d'interacció que tenen aquests grups amb els membres i el personal de les institucions. El fet és que els grups de pressió s'han d'inscriure al registre només en el cas de determinades reunions i activitats (com, per exemple, assistir a audiències o grups d'experts). Així, una organització no governamental identificada en el cas «Qatargate» no estava inscrita al registre, però havia coorganitzat una conferència al Parlament el juny de 2022. Alhora, les mesures d'execució que poden prendre les institucions per garantir que els grups d'interès compleixin les obligacions de registre i informació són insuficients. Entre el 2019 i el 2022, es va eliminar una mitjana de gairebé mil grups de pressió cada any per motius administratius. En canvi, després de les investigacions, només se'n van eliminar sis.

Els auditors es mostren crítics davant el fet que els grups de pressió s'han de registrar només per reunir-se amb els càrrecs més alts, i només es notifiquin les reunions prèviament organitzades. No cal mantenir un registre formal de les reunions espontànies, de les trucades telefòniques no planificades, ni dels intercanvis de correu electrònic, i els grups de pressió no estan obligats a registrar-se per reunir-se amb el personal que estigui per

sota de l'adreça general, és a dir, la majoria. Les institucions estan prenent mesures per augmentar la transparència i fomentar la inscripció al registre, i així demanar més informació sobre reunions i activitats amb grups de pressió inscrits. Però aquesta informació no es publica sistemàticament. A més, encara s'haurien de millorar els controls de les dades registrades per aquests grups, especialment pel risc que les ONG finançades per tercers no divulguin les fonts de finançament i declarin només que representen els seus propis interessos o l'interès col·lectiu dels seus membres, com passa amb un terç de les ONG inscrites. Finalment, el lloc web del registre planteja greus problemes per oferir informació suficient sobre aspectes clau de l'activitat dels grups de pressió que permeti el control públic. També hauria de ser més fàcil d'utilitzar.

Més informació: [Tribunal de Comptes europeu](https://www.eca.europa.eu/es/news/NEWS-SR-2024-05) [<https://www.eca.europa.eu/es/news/NEWS-SR-2024-05>]